

[Per Dich.]
sig handel med jord og ejendomme samt erhvervsmæssig udlejning af fast ejendom, herunder lejligheder.

For landbrugsrådets vedkommende hedder det i tiltrædelsestraktaten, at der skal findes overgangsordninger for etablering inden for landbrugssektoren. De gælder indtil 1978, men efter dette tidspunkt vil der også blive givet frit slag på dette område, sådan som det da også er bestemt i Romtraktaten.

Jeg var under markedsdebatten i december inde på spørgsmålet om de uhyre omkostninger, praktiseringen af den forkøbsret, der var foreslået, vil pålægge det offentlige, men fik på dette område som på de fleste andre, jeg spurgte til, ikke noget svar. Men hvad forkøbsretten i øvrigt angår, må man konstatere, at vel vil det forslag, som boligministeren har fremsat om erhvervelse af faste ejendomme til fritidsformål; have gyldighed i EF, men der findes til gengæld ikke nogen garanti for, at denne ret vil blive udnyttet f. eks. af et borgerligt flertal i dette ting.

Hvad angår den fri etableringsret inden for jordhandel og boligbyggeri samt udlejning, er det klart, at den er en realitet. Hvad det kan komme til at betyde for udviklingen på boligområdet her i landet, er det umuligt at gætte om. Et af de ubehagelige perspektiver er, at kapitalstærke foretagender fra andre EF-lande benytter sig af den boligmangel, vi har her i landet, og af den ret, de vil have til at etablere sig, til at iværksætte eventuelt et kvalitetsskrabet byggeri af, efter vore idealer, små og dårlige lejligheder. Der er efter gældende dansk lov ingen mulighed for at forhindre dette.

I februar sidste år vedtog Rådet en resolution om skatte- og budgetpolitikken i den økonomiske og monetære union. I svaret fra markedssekretariatet til Fællesorganisationen af almennyttige danske Boligselskaber får man i de for denne institution sædvanlige uklare vendinger besked om, at man ikke kan sige, hvornår den i resolutionen nævnte fastsættelse på fællesskabsplan af det spillerum, inden for hvilket hovedelementerne i de samlede offentlige budgetter skal holde sig, kan ske. Sekretariatet formoder, at man ikke vil gribe ind over for de enkelte staters prioritering af de enkelte

udgiftsposter. Igen denne gættten, disse formodninger. Men det er dog et fremskridt, at man erkender, at harmoniseringen skal finde sted. Hr. Morten Lange har jo allerede i formiddags givet eksempler på, hvorledes EF-direktiver om harmonisering på detaljer i dansk lovgivning allerede er en realitet — og det danske samfunds ydelser til boligområdet kan vel næppe betegnes som en detalje i statens budgetter.

Hvad angår det offentlige støtte til det almennyttige byggeri, er situationen også mere end uklar. Bestemmelserne i Romtraktaten og i EF's momsdirektiv kan give nogle retningslinjer. Mens det formodentlig vil være muligt at opretholde det for boligbyggeriets finansiering skadelige boligsikringssystem, vil der sandsynligvis ikke være mulighed for at opretholde eller gennemføre direkte statsstøtte i form af m²-tilskud eller en særlig lavrenteordning for det sociale byggeri.

Hvad angår spørgsmålet om moms på husleje og momsrefusion til boligbyggeriet, er situationen lige så uklar. Markedssekretariatet har ikke kunnet oplyse, hvilke områder det ensartede beregningsgrundlag for moms vil omfatte, men erkender, at momsrefusion efter gældende dansk lov muligvis er stridende mod et EF-direktiv. Sekretariatet nævner videre muligheden for andre former for støtte til det sociale byggeri, og her kan der, så vidt jeg kan skønne, igen kun blive tale om sociale støtteformer til den enkelte lejer i lighed med boligsikringsordningen.

Det bør lige huskes, at det af finansministeriet nedsatte udvalg om forbrugsafgiftslovgivningen i efteråret i sin betænkning sagde, at de gældende bestemmelser om momsrefusion til boligbyggeriet af Kommissionen er betegnet som principielt stridende imod et andet direktiv, som ikke kender begrebet godtgørelse.

Jeg har taget en del af disse problemer op tidligere. Jeg håber, at jeg denne gang vil få et svar, så meget mere som samtlige partier i dette ting højtideligt gentagne gange har erklæret deres vilje til at gå i gang med forhandlinger om langsigtede løsninger af boligproblemet, som vel af alle betragtes som vort største økonomiske og sociale problem.

Men situationen synes at være den, at i sådanne forhandlinger vil mere eller mindre